BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 331 Duminică 4 Decembrie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

12 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNA și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Statisticele noastre

Zilele trecute s'a ținut la Cluj o consfătuire la care au luat parte delegații ministerului agriculturii, reprezentanții serviciilor agronomice și administrative ai ținutului Someș, precum și profesorii Academiei de agricultură din acel oraș. In această consfătuire după ce s'a constatat insuficiența și inexactitatea datelor statistice în materie agricolă, s'au propus și discutat măsurile necesare în vederea întocmirei unei statistici complete și științifice. Nu numai în ținutul Someșului, dar și în celelalte ținuturi se pot face aceleași constatări.

Cu toate că suntem, după formula banalizată, o țară „eminamente agricolă", nu dispunem de statistici bine întocmite privitoare la agricultură și la tot ce este în strânsă legătură cu ea.

Prin asemenea statistici se înțelege în străinătate o culegere riguros exactă de date, relative la întinderea suprafețelor cultivate, la exploatările agricole, la categoria proprietăților rurale, la utilajul agricol existent, la cantitatea și calitatea recoltelor, la mișcarea importului și exportului, la capitalurile investite și inventariile agricole, la credite, etc.

Numai pe baza datelor înregistrate în asemenea statistici, putem să ne dăm seama, atât de situația agricolă a țării, și de nevoile agricultorilor — proprietari și muncitori —, cât și de măsurile ce se impun pentru dezvoltarea industriei agricole și sporirea rendamentului terenurilor rezervate culturii cerealelor.

Cu acest prilej, constatăm că și în alte direcțiuni suntem lipsiți de informațiuni precise și date statistice exacte. Mai toate cifrele din statisticile noastre sunt „aproximative". Nici chiar suprafața țării nu este exact determinată, — după cum se constată în expunerea introductivă a Institutului central de statistică (Vol. I).

Cifrele relative la populația generală sunt și ele rezultatul unor calcule bazate pe probabilitate.

După încheerea păcei am avut două statistici administrative privitoare la numărul populației și un recensământ general ce s'a efectuat în ziua de 29 Decembrie 1930, ale cărui rezultate au rămas până azi tot „provizorii".

Dacă răsfoim buletinele demografice oficioase, din ultimii ani, cetim: „Populația *probabilă* a României în Noembrie 1934: 18.913.713".

„„Populația *probabilă* a României la 1 Iulie 1935.: 19.087.770".

Astăzi, tot cu probabilitate, populația țării trece de 20 de milioane.

In ce privește repartiția populației pe naționalități, deasemenea nu posedăm, astăzi, cifre exacte: după cum nu le-am avut nici până eri, de oarece recensământul din 1930 nu s'a făcut decât pe baza declarației locuitorilor, fără să se controleze adevărata origină etnică a lor.

Dacă ar vrea cineva să știe, care este de ex. numărul Secuilor ce formează singurul grup minoritar relativ compact, din țară, zadarnic ar cerceta datele recensământului din 1930, sau cele administrative, căci Secuii sunt înglobați în numărul ungurilor.

De aceea, avem nevoe de un nou recensământ, făcut pe baze științifice și prin stabilirea originei etnice a locuitorilor; precum și de o statistică agricolă în condițiile ce s'au fixat în consfătuirea recentă dela Cluj.

Un interview al M. S. Regelui Carol II
acordat ziaristului englez Ward Price

Londra, 1 (Rador). — *„Personalitatea Regelui Carol este figura cea mai importantă din viața României de azi. Suveranul românilor a creiat un nou tip de funcțiune pentru regalitate. In trecut monarhii erau un fel de patriarhi. Regele Carol și-a asumat rolul de conducător suprem regal. Fără a sacrifica nimic prestigiului și protocolului, care sunt apanagiile Tronului, Regele României a dat o formă aerodinamică sistemului de viață națională, spre a o face mai activă și mai eficientă".*

Cu această introducere, Ward Price, cunoscutul ziarist englez și corespondent al lui Daily Mail, prezintă cititorilor săi interviewul pe care M. S. Regele Carol II al României a binevoit a i-l acorda, la București.

„Timpul, timpul, a repetat M. S. Regele Carol, este factorul esențial și timpul este foarte scurt. Trebue să găsim mai mulți clienți pentru produsele noastre și nu putem aștepta prea mult. Este loc deajuns pentru o extindere a exportului țării Mele și pentru participarea capitalului străin în exploatarea resurselor noastre naționale.

„Am planuri întinse pentru desvoltarea economică a României, însă ele nu pot fi puse în aplicare fără bani. Am făcut foarte multe lucruri cu mijloacele noastre proprii. Am putea face însă și mai mult cu sprijinul din afară.

Spre a obține bani, trebue să vindem produsele noastre. Dacă o țară nu ne cumpără, vom fi obligați să le vindem alteia. Nu este vorba de a exclude vreo națiune sau de a da vreunei alte națiuni o participare dominantă. Loc este pentru toți, a accentuat M. S. Regele Carol, și trebue să găsim mai mulți cumpărători străini, dar nu putem aștepta prea mult".

Intrebat de Ward Price asupra rezultatelor obținute la Londra, M. S. Regele Carol a spus:

M. S. REGELE CAROL II

„Mi s'a promis trimiterea unei misiuni de experți englezi care să vină în România pentru a cerceta posibilitățile de a vinde mai mult grâu pe piața britanică. Aștetăm sosirea lor".

La întrebarea în ce fel vede M. S. Regele posibilitatea desvoltării relațiilor anglo-române, Suveranul a răspuns astfel:

„Dacă unele din organizațiile economice britanice și-ar trimite delegați aici, la noi, ele ar găsi numeroase și profitabile posibilități. Problemele valutare fac dificile plățile, însă această dificultate poate fi înlăturată. Dacă Anglia va cumpăra mai mult din produsele noastre, chestiunea plăților s'ar rezolva prin ea înseși, pe baza schimburilor de mărfuri.

Am fost foarte mulțumit de vizita Mea în Anglia, a spus M. S. Regele.

Mi-a părut foarte bine să revăd pe d. Chamberlain, al cărui curaj și energie le admir foarte mult.

Am fost foarte mișcat de primirea pe care Mi-a făcut-o mulțimea. Aș vrea ca poporul britanic să cunoască mai bine România. S'a făcut mult în această direcție în ultimul timp, în special de către lordul Lloyd și de către Consiliul Britanic".

Referindu-se la vizita pe care a făcut-o d-lui Hitler la Berchtesgaden, M. S. Regele Carol a declarat:

„Am fost foarte impresionat de cele ce am văzut în cele câteva zile, pe care le-am petrecut în Germania. Ca sforțare economică, această țară a atins un mare grad de organizare și eficiență".

Ziua de 1 Decembrie in Capitală

Membrii guvernului după slu jba religioasă dela Patriarhie

Ambasadă română la Paris

Publicăm în altă parte a ziarului comunicatul cu privire la ridicarea legațiunei române din Paris la rangul de ambasadă ca răspuns la gestul Franței care acum câteva zile a anunțat transformarea legației sale din București în ambasadă.

Prietenia româno-franceză se manifestă astfel din nou prin afirmarea unei desăvârșite încrederi reciproce, încredere întemeiată pe stimă, pe legături de sânge, pe interese comune și pe acelaș ideal de pace urmărit de ambele popoare.

Diplomația a îndeplinit totdeauna un rol din cele mai importante în relațiile dintre țări și mai ales în relațiile dintre țări prietene. Activitatea, dibăcia, tactul reprezentantului unui stat într'o țară străină servesc adesea interesele reciproce și reușesc să evite neînțelegeri și să înlăture orice ar putea tulbura bunele raporturi. Din acest punct de vedere, gestul Franței, survenit tocmai într'un moment de transformare politică europeană, într'un moment când s'ar fi putut bănui — și unii au și încercat să prezinte această bănuială ca întemeiată — că politica franceză nu se mai interesează de ce se petrece în Europa centrală și orientală și că prietenii Franței, care au văzut totdeauna în marea republică occidentală o chezășie a libertății, nu se mai pot bizui pe sprijinul ei, — gestul Franței, la care România a răspuns imediat, apare ca o categorică desmințire.

Prin această mărturie prețioasă de încredere și de stimă, prin această recunoaștere a rolului important pe care-l are de îndeplinit și îl îndeplinește România în această parte a Europei, prietenia româno-franceză a fost și mai mult întărită și s'au deschis astfel pentru viitor posibilități de o și mai strânsă colaborare în acțiunea internațională pentru pace, dreptate și libertate.

Venit după vizita Suveranului României la Paris, gestul Franței subliniază însemnătatea pe care a avut-o călătoria M. S. Regelui Carol al II-lea.

Noul președinte al Cehoslovaciei

Republica cehoslovacă are un nou președinte în persoana d-lui Hacha.

Prin această alegere a unui distins magistrat, stimat de întregul popor și în afară de luptele politice, Cehoslovacia a voit să dea dovada hotărârei ei de a se menține de aci înainte pe linia unei stricte neutralități față de toate țările europene, de a întreține raporturi loiale și de încredere reciprocă cu toți vecinii ei și de a colabora, în liniște și securitate, la opera de civilizație și de progres.

Manifestația de solidaritate între cehi, slovaci și ucrainenii subcarpatici, care s'a produs cu prilejul ultimei ședințe a fostului guvern prezidat de d. Sirovy, dovedește că noul stat cehoslovac este bine închegat în formațiunea lui actuală și că e hotărît, printr'o sinceră și loială colaborare între toți fii lui ,să asigure republicei unitatea de acțiune de care are nevoe pentru consolidarea ei.

Alegerea președintelui nouei republici cehoslovace, alegere care a fost ovaționată îndelung de poporul cehoslovac, constitue actul suprem care asigură de aci înainte statului în alcătuirea lui actuală, unitatea de conducere și solidaritatea între cele trei provincii autonome dar hotărâte să rămâe unite în cadrul unei republici puternice.

Zilele de grea încercare prin care Cehoslovacia a fost silită să treacă, nu i-au slăbit încrederea în viitor, dimpotrivă, i-au dat forțe noui, elanuri noui și o hotărâtă voință de a învinge vitregia vremurilor și de a dovedi, în fața lumei, că statul cehoslovac este o realitate iar nu o creațiune a jocului evenimentelor și că el reprezintă cu adevărat o unitate națională, o unitate de gândire și de aspirațiuni.

Dovezile pe care le-a dat poporul cehoslovac, de nobilă abnegare în suferință și restriște, de puternică stăpânire de sine, de inepuizabilă vitalitate și de profundă încredere în propriile lui însușiri, i-au asigurat dreptul de a cere cu hotărâre, de aci încolo, tuturor, dar mai ales acelora pentru care s'a sacrificat, garantarea fruntariilor lui actuale și respectul independenței lui politice și economice.

Această răsplată a dreptății, acest act de morală internațională, nu mai poate întârzia.

„Adevărul învinge" — este deviza de pe stindardul prezidențial arborat din nou, după 56 de zile, la palatul prezidențial din Praga.

Toți prietenii poporului cehoslovac sunt convinși că adevărul va învinge, fiindcă el reprezintă în Cehoslovacia: lealitate, onestitate, muncă și libertate — atribute ale întregului popor cehoslovac.

Darul Franței
oferit bibliotecii din Milano

Iată statuia lui Chateaubriand, opera sculptorului Auricoste, oferită de Franța bibliotecii ambroziene din Milano.

FILME

Inculpatul fiind tânăr și simpatic, publicul din sală îl compătimește, uitând faptul de care este învinuit.

Când un martor îl susține, este petrecut de zeci de ochi satisfăcuți. Când altul îi dă un picior de ajutor, întâmpină un cor strident de murmure.

— Mai este cineva de ascultat? întreabă președintele.

— Proprietarul inculpatului, răspunde grefierul.

— Ce dorești să dovedești cu el, din moment ce n'a fost de față când s'a întâmplat faptul pe care-l judecăm?

— Imi dați voe, domnule președinte, intervine apărătorul. Noua școală penală...

— S'a învechit și ea.

— Totuși, este mai nouă decât cea clasică. Repet: noua școală penală se deosebește de cealaltă tocmai prin aceea că judecă mai mult omul decât infracțiunea. Și când există îndoială asupra faptului — ca în speță, — interesează să existe certitudine asupra omului. Ei bine, cine poate să-l cunoască și să-l descrie mai bine decât proprietarul său, acela care...

— Să intre, zice președintele.

Cu pași repezi, cu o chelie scorojită și cu ochelari pe vârful nasului, ultimul martor este ascultat de asistență cu un mișmaș de atenție și ironie.

— Ce părere aveți despre chiriașul din boxă? Nu e nevoe să vorbiți prea mult. Rezumați-vă convingerea cu sinceritatea la care vă obligă jurământul prestat.

Martorul tușește, își șterge fruntea, și răspunde:

— Vă asigur că este un băiat de treabă. Altfel, nu l-aș fi ținut în casă când am nevastă mult mai tânără ca mine!

Don José

SCRISORI DIN LONDRA

Anglia și mișcarea grevistă din Franța

de AUGUR

Londra, Decembrie

Majoritatea englezilor fac urări pentru succesul d-lui Daladier, în rezistența sa față de uneltirile pescuitorilor în apă turbure împotriva republicii. Marea Britanie are nevoie de o Franță cât mai puternică. Aici socotim criminali pe acei cari caută să slăbească Franța în aceste momente critice ale istoriei europene.

Știrea că mișcarea grevistă din Franța este condusă de străini n'a surprins pe nimeni la Londra. Dela revenirea luptătorilor brigăzilor internaționale din Spania, știam aci că un mare număr din acești oameni fusese reținut de câțiva agenți suspecți, spre a face din ei brigăzi de asalt pentru o nouă revoluție. Fără îndoială, la Paris, guvernul are indicații precise în această privință. Înțelegem foarte bine motivul pentru care șovăe să dea lucrurile pe față. Este probabil că alianța cu Rusia n'ar putea supraviețui unei asemenea revelări. Alianță ciudată, când aliatul își permite luxul de a face cât mai grea existența guvernului cu care este asociat.

Firește, guvernul francez poate considera momentul actual ca puțin oportun pentru a rupe pe față cu „țarul" Stalin. De sigur, că dacă oamenii la Paris ar publica tot ceeace știu, ar fi limpede pentru toată lumea că republicanii spanioli nu se sfiesc și ei să facă cauză comună cu patronii lor ruși, spre a încerca împreună să mențină Franța într'o desăvârșită dependență de Moscova. Nici aceasta nu poate fi spus. Nu poți, în adevăr, să te alături deodată de generalul Franco, când ai făcut totul ca să-l împiedici să reușească.

POLITICA RUSIEI

Cât despre Stalin, situația este foarte interesantă. Știri precise din Moscova vorbesc de un con-

(Continuare în pag. 2-a)

Sabiha, fiica adoptivă a lui Ataturk, in primejdie

Sabiha alături de părintele ei adoptiv, Kemal Ataturk

Moartea lui Ataturk a îndoliat toată Turcia și a dovedit Europei cât de mare era dragostea poporului turc pentru istoricul său reformator. Durerea poporului turc este vie și astăzi. Prin fața monumentului provizoriu ridicat la Ankara — care se va numi în curând Ataturk — mii de oameni defilează încă să aducă omagiul lor întemeietorului Turciei noui.

După cum anunță ziarele străine, sosite eri în Capitală, durerea Turciei este accentuată de știrea că fiica adoptivă, preferată a defunctului președinte, se află grav bolnavă și într'o stare critică. Până în clipa de față, un mister adânc învăluie boala Sabihei.

După unele ziare, Sabiha ar fi grav bolnavă într'o clinică din Ankara, în urma puternicei depresiuni nervoase pe care a suferit-o la moartea tatălui ei.

După o a doua versiune, Sabiha ar fi fost rănită într'un accident de sbor. După cum se știe, ea este una din fruntașele aviației femenine turcești. Luându-și sborul, într'un moment de depresiune nervoasă, ea s'ar fi prăbușit. Starea ei este acum atât de gravă, încât chirurgii cred că va fi necesară amputarea unui picior, iar alții au temeri serioase pentru viața ei. Până în clipa de față, nu se poate ști nimic precis asupra fiicei adoptive a lui Ataturk.

Reforma agrară

de prof. E. GRINȚESCU

A doua jumătate a secolului XIX-lea se caracterizează, în țara noastră, prin o preocupare accentuată de proprietatea rurală. Legea dela 1864 și cele ce i-au urmat a avut tendința de a pune pe săteni în stăpânirea pământului, cel lucrau, înființându-se, în acelaș timp islazuri pentru vitele lor. Totuși realizarea deplină a acestor aspirații nu s'au înfăptuit decât acum douăzeci de ani.

Faza pregătitoare a opiniei publice a durat cam mult. Marea proprietate nu se lăsa ușor convinsă să consimtă la împărțirea moșiilor, cu toată nerăbdarea sătenilor și spiritul de împăciuire al guvernelor. Acestea aveau înainte spectrul revoltelor din 1907 caș noua mentalitate a soldatului-plugar, ce-a văzut în Bulgaria din 1913, proprietatea parcelară.

Războiul a grăbit soluția, iar exproprierea s'a făcut pe principiul utilității naționale.

Țara noastră, caș multe alte state europene, a căror mișcare de statornicire a proprietății rurale a fost concomitentă, a aplicat acest principiu în mod democratic, atingând cât mai mult posibil marea proprietate.

Ceiace caracterizează, însă, reforma dela noi este preocuparea socială înaintea celei economice.

Aceasta explică graba, cu care s'a trecut proprietatea dintr'o mână în alta, cu sacrificii enorme din partea statului și cu înlăturarea oricărei măsuri asiguratorii de bună cultivare. Greșala s'a resimțit îndată și sunt mai mult de zece ani, de când se fac sforțări uriașe pentru îndreptare.

Inceputâ acum două-zeci de ani, reforma agrară ar fi trebuit să ajungă la sfârșit. E drept că a mai rămas foarte puțin, față de imensitatea operii, totuși sunt de îndeplinit unele forme juridice, ce atrag rectificări de măsurători și parcelări, formând ultima fază a lucrărilor. Mai sunt apoi de rezolvat vechi litigii, pentru a se încheia un capitol ce-a ținut prea mult încordată atenția tuturor.

Sarcina organelor de aplicare n'a fost ușoară. S'a trecut din mâinile marilor proprietari în stăpânirea sătenilor și a instituțiilor de utilitate publică suprafața de 5.811.900 hectare, împroprietărindu-se un număr de 1.383.400 locuitori până acum, ceeace a făcut să se schimbe repartiția proprietății rurale.

Astfel, înainte de reforma agrară, proprietățile până la 10 ha. formau 43,1%, cele între 10 și 100 ha. 16,5%, iar cele peste 100 ha. 40,4% din suprafața lor totală; în acelaș timp numărul proprietarilor era respectiv de 92,7%, 6.5% și 0,8% față de numărul lor total.

Astăzi însă, cifrele s'au schimbat: proprietăți până la 10 ha. se găsesc 68.4%, între 10 și

(Continuare in pagina 2-a)

Aniversarea intemeerii regatului iugoslav

D. Ducici, ministrul Iugoslaviei la București, reprezentanții Casei Regale și al guvernului român, personalul superior al legației și membri ai coloniei iugoslave, după tedeumul de Joi dimineață dela biserica Domnița Bălașa, cu prilejul aniversării întemeerii regatului iugoslav

In pagina cu telegrame:

23 de copii omorâți
intr'un accident de cale ferată
in America